

بن بست کنترل نرخ ارز

تا وقتی که قیمت ارز دو نرخی است، همین آتش است و همین کاسه. واردات بر صادرات می‌چربد و سیاست ارز یارانه ای به نفع صنعت و اقتصاد دیگران است. هر چقدر هم که بگوییم ما در کجای اقتصاد دنیا ایستاده‌ایم و چه نقشی در اقتصاد بین الملل داریم و اصلاً ما که هستیم؟! با ادامه این سیاست ارزی که همه چیزمان با اخم و خنده دیگران تغییر می‌کند، وضعمان همین است.

با نرخ ارز غیر واقعی و خارج از منطق بازار که تورم را برای خودش صفر در نظر می‌گیرد، همیشه واردات صرفه بیشتری در برابر صادرات دارد و اصولاً انگیزه ای برای صادرات نمی‌ماند. دوستی می‌گفت با این سیاست رفع تعهد ارزی، چگونه صادرات کنیم؟! چرا باید وقتی ارز مبادله به واردات مواد اولیه من تخصیص پیدا می‌کند، ارز حاصل از صادرات خود را با واردات مواد اولیه تهاتر کنیم؟ همان ارز مبادله ای مواد اولیه را از دولت می‌گیرم و با این همه مشکلات رفع تعهد ارزی، صادرات هم نمی‌کنم.

اگر همین جملات را ضربدر تعداد صادرکنندگان و واردکنندگان کنیم، درست یا غلط بودن راهی که بابت نرخ ارز انتخاب شده را می‌توان بررسی کرد و اینکه اصولاً تولید در کشور با این وضعیت ارزی و از سوی دیگر کمبود شدید انرژی و تعطیلی دو روزه و سه روزه کارخانجات طی هفته و در بیشتر ایام سال، مقرون به صرفه هست یا خیر؟

اینکه در سایر کشورها، کاهش ارزش پول ملی در برابر دلار، منجر به توسعه صادرات می‌شود و این سیاست در ایران مصداق پیدا نمی‌کند و طی سال‌های گذشته به‌خصوص از سال ۹۷ به بعد، با کاهش ارزش پول ملی و افزایش نرخ دلار، صادرات هم کاهش پیدا کرده، واقعاً هنر سیاستمداران و برنامه ریزان دولت است و تمام اقتصاد دانان دنیا را حیرت زده کرده است!

ریشه بسیاری از مشکلات در حوزه صنایع نساجی و پوشاک اعم از قاچاق بیش از سه میلیارد دلاری پوشاک، واردات بی رویه پارچه به میزان ۸۵۰ میلیون دلار آن هم با نرخ ارز نیمایی و مبادله ای، در این سیستم دو یا چند نرخی کردن ارز نهفته است و تا وقتی که این موضوع هست، این فساد و رانت برقرار خواهد بود.

اگر دولت فکر می‌کند که با اصرار بر این موضوع، می‌تواند نرخ ارز را کنترل کند، باید بداند و بدانی که این مسیر، طی ۷ سال گذشته، راه اشتباهی بوده است و با این سیاست، دولت مطلقاً در کنترل نرخ ارز موفق عمل نکرده و ربطی هم به جناح‌های سیاسی ندارد و این موضوع در دو دولت اخیر با دو جناح سیاسی متفاوت، جواب یکسانی گرفت. اینکه دولت بر چه مبنایی و تا چه زمانی بر این رویه پافشاری کند معلوم نیست اما چیزی که معلوم و مشخص است فشار بسیار زیاد بر مردم و کاهش شدید قدرت خرید است که روز به روز نیز بدتر می‌گردد اگر این سیاست غلط ادامه پیدا کند.